

Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení
a mateřská škola logopedická

Schola Viva, o.p.s.

Erbenova 16, 787 01 Šumperk, tel.: 583 214 153, tel./fax: 583 217 488,
e-mail: viva@schola-viva.cz, <http://www.schola-viva.cz>

*Organizace je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností u Krajského soudu
v Ostravě, oddíl O, vložka 46.*

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Hrajeme si celý rok

Vydal: Mgr. Miroslav Haltmar, ředitel školy

Č. j: 5 457/2007-21 ve znění pozdějších dodatků 1/2024

Obsah

Obsah	2
1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika zařízení	4
3 Konkrétní cíle vzdělávání	4
4 Délka a časový plán vzdělávání	5
5 Formy vzdělávání	5
5.1 Nepravidelné	5
5.2 Pravidelné	5
5.3 Spontánní	6
5.4 Individuální	6
6 Obsah vzdělávání-Hrajeme si celý rok	6
6.1 Sportem ku zdraví	6
6.2 Místo, kde žiji	7
6.3 Zpíváme a tancujeme	7
6.4 S knížkami jsme kamarádi	8
6.5 Tvoříme a malujeme	9
6.6 Víme, jak se zachovat	9
6.7 Letem světem	10
7 Klíčové kompetence	11
8 Plnění průřezových témat	13
9 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	14
9.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními potřebami	14
9.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	14
9.3 Zabezpečení vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných	15
10 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání	15
11 Ekonomické a materiální podmínky	16
12 Personální podmínky	17
13 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	17
13.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení	18
13.2 Psycho-sociální podmínky	18
14 Zveřejnění školního vzdělávacího programu	19

1 Identifikační údaje

Oficiální název ŠVP:	Schola Viva 1/2007 č. j. 5 457/2007-21 ve znění pozdějších dodatků 1/2023
Motivační název:	Hrajeme si celý rok
Cílová skupina:	Školní družina
Předkladatel:	
Název školy:	Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o. p. s.
Adresa školy:	Erbenova 16, 787 01 Šumperk
Ředitel společnosti:	Mgr. Vladimír Bican
Kontakty:	
Telefon:	583 214 153
Fax:	583 217 488
E – mail:	viva@schola-viva.cz
Internet:	www.schola-viva.cz
IČO:	25827707
IZO:	600 027 139

Projednáno na pedagogické radě dne: 30. 8. 2024

Projednáno na školské radě dne: 30. 8. 2024

Platnost: od 1. 9. 2007

Zřizovatel:

Název: Mgr. Vladimír Bican
Adresa: Erbenova 16, 787 01 Šumperk
Kontakty:
Telefon: 583 214 153

Na tvorbě ŠVP se podílely:

Ludmila Zajíčková
Bc. Martina Franková
Mgr. Renata Láznová
Ludmila Pokorná Dis.

2 Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí nestátní ZŠ pro děti se specifickými poruchami učení Schola Viva o.p.s. v Šumperku (Erbenova 16, 78701, tel. 583 214153), která byla založena v roce 1992.

Jednotlivá oddělení školní družiny se nachází v budově školy. K budovám patří rozlehlá zahrada, pískoviště, dětské průlezkové a hřiště.

Kapacita školní družiny v letošním školním roce je 70 dětí. Účastníci zájmového vzdělávání, dále jen žáci, jsou ve školní družině rozděleni do pěti oddělení.

3 Konkrétní cíle vzdělávání

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví žáka, jeho osobní spokojenost a pohodu
- nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům
- vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci
- rozvíjet schopnosti a dovednosti, které usnadňují učení, získávání poznatků, které žák dokáže využít ve svém životě
- využívat vhodných metod, postupů a forem práce
- motivovat pro celoživotní učení
- rozvíjet schopnost komunikace, rozšiřovat slovní zásobu
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- porozumění a vstřebávání cizích slov
- vést žáky k zájmu o okolí, podílet se na společném životě – spolupráce, zodpovědnost, ohleduplnost k jiným lidem
- pokusit se vypěstovat smysl pro zodpovědnost, schopnost sebekontroly a sebehodnocení a hodnocení jiných, naučit se respektovat jejich názor

- tolerance a pomoc handicapovaným spolužákům
- rozvíjet vztahy k přírodě, k prostředí, ve kterém žijeme
- vést žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- rozvíjet estetické cítění, poznávání kulturních hodnot
- osvojit si dodržování osobní hygieny
- vést žáky ke správnému a slušnému stolování
- základním bodem je hra, která se prolíná do všech aktivit ŠD

4 Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky naší školy.

Ranní provoz zajišťují vychovatelky od 6.30 hod. do 8.00 hod., odpolední provoz od 12.00 hod. do 16.00 hod. dle rozpisu služeb.

5 Formy vzdělávání

5.1 Nepravidelné

- sportovní dny, veřejná vystoupení, slavnosti, exkurze, výlety, diskotéky, návštěvy knihovny, přednášky, besedy, sportovní dny

5.2 Pravidelné

- sportovní aktivity – soutěže, pohybové hry, sezónní sporty, atletické disciplíny
- hudební činnosti – nácvik písní, jednoduchých tanečků, rytmické hry
- estetické činnosti – výtvarné techniky, práce s různými materiály
- odpočinkové činnosti – čtení na pokračování, společná četba z encyklopedií, dětských časopisů

5.3 Spontánní

- hry ranní družiny
- odpolední klidové činnosti
- neorganizované sportovní hry a činnosti na školní zahradě
- četba a prohlížení knih dle zájmu žáků

5.4 Individuální

- podpora zdravotně znevýhodněných žáků, individuální práce asistentů s handicapovanými jedinci
- pomoc při vypracovávání domácích úkolů

6 Obsah vzdělávání-Hrajeme si celý rok

Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na vzdělávání žáků ve škole, řídí se ale jinými předpisy, má jiné formy práce a používá jiné prostředky. Její výstupy nejsou závazně stanoveny, pro žáky je činnost ve školní družině dobrovolná.

Základem programu je nabídka činností k jednotlivým tematickým celkům.

6.1 Sportem ku zdraví

- sportovní hry, soutěže, rozvíjení pohybových schopností, celkové uvolnění, relaxace
- upevňování zdraví, pravidelný pobyt venku
- provozování atletických disciplín
- účelné trávení volného času
- vytváření kamarádských vztahů
- získávání tělesné zdatnosti

Očekávaný výstup:

- žák využívá účelně svůj volný čas, zvládá hru
- naučí se základní pravidla sportovních her
- naučí se hře „fair play“ a v rámci svých možností upevní svou tělesnou zdatnost

Rozvíjené kompetence:

- pracovní a naplňování volného času
- řešení problémů

6.2 Místo, kde žiji

- tematické vycházky
- návštěvy kulturních zařízení
- četba, knížky, vyprávění, testy
- poznávání města a okolí
- dopravní soutěže

Očekávaný výstup:

- žák se orientuje ve městě a jeho nejbližším okolí
- zvládá cestu do a ze školy
- zná významné budovy ve městě
- zná pravidla silničního provozu

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- činnostní a občanské
- k řešení problémů
- sociální a personální

6.3 Zpíváme a tancujeme

- seznamování žáků s různými hudebními žánry

- nácvik nových písní
- nácvik jednoduchých tanečků
- hra na rytmické nástroje
- příprava na veřejná vystoupení

Očekávaný výstup:

- žák rozpozná některé hudební styly, naučí se vnímat rytmus
- v rámci svých možností zvládá jednoduché tanečky a naučí se nové písně

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- komunikativní
- pracovní a naplňování volného času

6.4 S knížkami jsme kamarádi

- seznamování s dětskou literaturou, s autory a ilustrátory knih
- četba na pokračování
- rozvíjení fantazie, paměti, vnímavosti žáků
- uvolnění a celková relaxace po vyučování

Očekávaný výstup:

- žák dává věci do souvislosti, pojmenovává věci kolem sebe
- dle svých schopností dovede interpretovat svůj vlastní názor a obohatí si slovní zásobu

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní

6.5 Tvoříme a malujeme

- rozvíjení estetického cítění
- seznamování s různými výtvarnými technikami
- seznamování s různými druhy materiálů
- rozvíjení pracovních dovedností a návyků, dodržování bezpečnosti práce
- výroba dáreků, ozdob na Vánoce, Velikonoce, ke Dni matek, na zápis dětí do nultých a prvních tříd
- podílení se žáků na výzdobě třídy
- rozvíjení jemné motoriky

Očekávaný výstup:

- dle svých schopností a možností žák zvládá postupy a techniky při výrobě konkrétních výrobků
- dokáže manipulovat stále lépe se základními pomůckami – nůžky, lepidlo, jehla...
- ohleduplně zachází s pomůckami
- pomáhá pomalejším spolužákům při práci, naučí se spolupracovat

Rozvíjené kompetence:

- pracovní a naplňování volného času
- k řešení problémů
- činnostní a občanské

6.6 Víme, jak se zachovat

- seznámení s integrovaným záchranným systémem (návik evakuace-opuštění školy, telefonování na čísla 150, 155, 156, 158, 112)
- seznámení s chováním v nebezpečných situacích – manipulace s přístroji, kontakt se zvířaty, pravidla silničního provozu
- první pomoc
- pravidelný pitný režim
- zdravý životní styl

Očekávaný výstup:

- žák v rámci svých možností dokáže poskytnout pomoc člověku, snaží se být vnímavější k okolí
- je ohleduplnější k ostatním
- je veden k zodpovědnému chování a jednání

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- činnostní a občanské

6.7 Letem světem

- formou her, soutěží rozvíjíme a upevňujeme vědomosti získané ve škole
- získávání nových vědomostí četbou a prohlížením časopisů, encyklopedií, naučných knih
- seznamování s našimi lidovými zvyky a tradicemi
- poznávání okolí svého bydliště
- poznávání významných objektů, událostí, památek
- rozvíjení řečových schopností, artikulace
- nacvičování jazykolamů, říkadel, logické hry, hádanky
- procvičování paměti
- seznamování s kulturami a zvyky jiných zemí

Očekávaný výstup:

- žáci získávají všeobecný přehled
- zajímají se o svět kolem nás
- snaží se využívat účelně svůj volný čas
- rozvíjí se u nich touha po poznání a snaží se logicky myslet

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- komunikativní
- pracovní a naplňování volného času

7 Klíčové kompetence

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých pro jejich osobní rozvoj.

Rozvíjené kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- činnostní a občanské
- pracovní a naplňování volného času

Kompetence k učení

- žák se snaží dokončit započatou práci a zhodnotit své výkony
- získává vědomosti a v rámci svých možností je uplatňuje v životě
- snaží se vyhledávat odpovědi na otázky

Kompetence k řešení problémů

- žák se snaží rozlišovat správná a chybná řešení a vyhledávat řešení nová
- snaží se řešit sám nebo ve spolupráci krizové situace
- všímá si dění a problémů
- učí se vytrvat v práci a směřovat k řešení vzniklých problémů

- snaží se využívat své znalosti, zkušenosti a dovednosti v praktickém životě

Kompetence komunikativní

- žák se učí naslouchat druhým
- snaží se formulovat souvislými větami své myšlenky, otázky a odpovědi
- rozvíjí slovní zásobu
- zapojuje se do diskuze, umí naslouchat druhým
- rozumí různým druhům textů a záznamům přiměřeným jeho věku
- učí se vyjadřovat kultivovaně, nebojí se vyjádřit svůj názor

Kompetence sociální a personální

- žák samostatně rozhoduje o svých činnostech a je zodpovědný za své chování
- učí se vnímat své okolí a snaží se dokázat postavit se proti nespravedlnosti
- učí se tolerovat odlišnosti jiných
- v rámci svých možností si dokáže poradit nebo požádat o pomoc
- učí se rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- snaží se respektovat zájmy jiných

Kompetence činnostní a občanské

- žák se snaží chovat zodpovědně k sobě i druhým
- učí se uvědomovat si svá práva a povinnosti
- dbá o své zdraví a bezpečí
- snaží se odhadnout rizika svého jednání
- rozvíjí zájem o krásy přírody a pečuje o ni
- snaží se zapojovat do veřejně prospěšných a charitativních aktivit

Kompetence pracovní a naplňování volného času

- žák si vybírá zájmovou činnost, která ho zajímá, učí se smysluplně trávit svůj volný čas
- v rámci svých možností se zapojuje a uplatňuje v kolektivu
- své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech
- učí se plánovat, organizovat a řídit jednoduché činnosti
- učí se bezpečně používat materiály, nástroje a vybavení
- snaží se dodržovat vymezená pravidla

8 Plnění průřezových témat

Plnění průřezových témat prolíná školní vyučování všech ročníků základní školy a školní družina svým vzdělávacím programem na tyto školní aktivity úzce navazuje. Průřezová témata jsou postupně zařazována v průběhu celého školního roku. Jedná se o tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

V naší školní družině je plnění průřezových témat zajištěno zejména formou projektů, které jsou v průběhu školního roku zařazovány do činnosti školní družiny.

9 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

9.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Naše školní družina je součástí základní školy pro žáky se specifickými poruchami učení, proto i ve školní družině jsou vytvořeny podmínky pro žáky s různým typem oslabení. Ve škole pracují speciálně pedagogické sekce, které intenzivně spolupracují se SPC. Činnost jednotlivých sekcí je provázána s metodickým sdružením, učiteli, vychovatelkami, rodiči i zdravotníky s důrazem na uplatňování nejnovějších poznatků a trendů ve všech souvisejících oborech.

Každý žák, který navštěvuje naši školu, se vzdělává dle doporučení poradenských zařízení. Na základě doporučení mají někteří žáci vypracovaný individuální vzdělávací plán. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci se všemi vyučujícími, vedoucími jednotlivých sekcí, výchovným poradcem, ale především odborníky ze SPC a na základě doporučení odborných lékařů. Vychovatelky jsou v blízkém kontaktu s třídními učiteli, asistenty pedagoga i pracovníky SPC a vytváří společně podmínky pro individuální výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Jedná se především o prostorové a materiální vybavení jednotlivých oddělení – bezbariérový přístup, WC pro imobilní žáky, relaxační a odpočinkové kouty, celoplošný koberec, encyklopedie, manipulační pomůcky atd. Jednotlivé činnosti a zpracované projekty ve školní družině jsou adekvátně přizpůsobovány individuálním potřebám žáků. Malý počet žáků v každém oddělení umožňuje ve velké míře využívat individuální přístup ke každému dítěti.

9.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při diagnostice a následné péči žáků mimořádně nadaných spolupracujeme s poradenskými zařízeními. Využíváme vhodné metody a formy práce –

individuální přístup, zařazování problémových úloh a samostatného studia. V naší školní družině máme vytvořeny pracovní kouty s encyklopediemi a jinými studijními materiály, umožňujeme práci s internetem. U žáků s mimořádným nadáním respektujeme jejich individuální pracovní postupy a kreativitu. Žáky motivujeme ve zvýšené míře k rozšiřování a prohlubování znalostí v oblastech nadání. V kolektivu školní družiny předcházíme konfliktním vztahům s vrstevníky a špatné sociální přizpůsobivosti mimořádně nadaných žáků. Velice úzce spolupracujeme s třídními učiteli.

9.3 Zabezpečení vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných

Velkou péči věnujeme žákům ze sociálně a ekonomicky slabého prostředí. Ve zvýšené míře sledujeme patologické jevy a obtížné rodinné konstelace. Vychovatelky školní družiny jsou v pravidelném kontaktu se školním psychologem a třídními učiteli. Školní družina je součástí zpracovaného plánu školního poradenského pracoviště.

V naší škole se vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Těmto žákům se individuálně věnujeme, zaměřujeme se převážně na rozšíření slovní zásoby a rozvoj komunikačních dovedností. Plněním obsahu průřezových témat se snažíme o upevňování a získávání vlastní identity, uvědomování si kulturních a historických tradic jejich národnosti.

10 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku

- do školní družiny jsou žáci přijímáni na základě vyplněných zápisních lístků, jehož součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky do školní družiny a způsobu odchodu

- přijetí je schvalováno ředitelem školy
- do školní družiny je žák přihlašován vždy jen na jeden školní rok
- žáci, kteří navštěvují školní družinu jen příležitostně, jsou zapisováni do docházkové knihy pro evidenci žáků
- žáci dlouhodobě porušující školní řád, mohou být po konzultaci s rodiči a vedením školy, vyloučeni ze školní družiny
- doklad o ukončení školního roku se ve školní družině nevydává

11 Ekonomické a materiální podmínky

- naše školní družina má 5 oddělení
- každý žák má svou vlastní skříňku na své osobní věci, místo u pracovního stolu a dostatečný prostor pro relaxaci a odpočinek
- máme vhodné úložné prostory pro hračky, hry a stavebnice, které se průběžně doplňují a obnovují.
- využíváme centrální školní knihovnu, sloužící pro všechna zařízení školy. V každé třídě je malá knihovnička s dětskou literaturou, dětskými encyklopediemi a různými časopisy, které mohou žáci dle zájmu využívat.
- třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, audiovizuální technikou, počítačem s připojením na internet, kobercem a pohovkou pro odpočinkovou činnost
- k venkovnímu pobytu má školní družina k dispozici školní zahradu s pískovištěm. Na sportovní činnosti můžeme využívat travnaté a asfaltové hřiště. Celý areál je oplocen.
- k zájmovým činnostem může školní družina využívat i ostatní prostory v areálu školy, pokud v nich právě neprobíhá výuka – počítačová učebna, terapeutická místnost, prostory pro výtvarnou výchovu, keramická dílna, cvičná kuchyně

- využíváme vybavenou malou školní tělocvičnu

12 Personální podmínky

V naší školní družině pracuje 5 vychovatelek, z nichž jedna je vedoucí. V případě potřeby pracuje v oddělení asistent pedagoga. Vychovatelky školní družiny se pravidelně během školního roku účastní vzdělávacích akcí a odborných seminářů v rámci DVPP.

Profil vychovatelky:

- snažíme se, aby každému žákovi bylo v družině dobře a cítilo se bezpečně
- vzájemně se respektujeme
- vzbuzujeme zájem žáků o činnosti, podporujeme jejich sebevědomí
- rozvíjíme pozitivní stránky žáků
- známe bezpečnostní předpisy pro práci s žáky
- vedeme žáky ke spolupráci
- dbáme na hygienu a kulturu stolování
- úzce spolupracujeme s třídními učiteli

13 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina vytváří zázemí a bezpečné prostředí pro rozvoj žáků tak, aby se zde žáci cítili dobře a spokojeně.

Zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emoční.

Vnitřní řád školní družiny obsahuje podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a je přístupný k nahlédnutí v každém oddělení školní družiny. S tímto řádem jsou žáci i zákonní zástupci seznámeni na začátku školního roku.

13.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění žáka
- vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem žáků (pití v ŠJ, šťáva v ŠD)
- podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, žáky má neustále v zorném poli.
- vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, zahrada, školní hřiště, zahradní domeček
- žáci jsou na začátku roku poučeni o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet žáků navýší nad 14, je pověřena doprovodem žáků další osoba.
- školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou

13.2 Psycho-sociální podmínky

- vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému. Snaží se vytvářet takové prostředí, aby se žáci cítili spokojeně, bezpečně a jistě.

- vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků. Snaží se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohly a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný.
- vychovatelka respektuje individualitu žáků, hodnotí v souladu s jejich možnostmi, zohledňuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a oceňuje je i za malé dílčí pokroky v činnostech. Podporuje důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit různým patologickým jevům
- vychovatelka upřednostňuje společné plánování činnosti, vlastní podíl žáků na případném řízení a následném hodnocení
- vychovatelka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

14 Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školní družiny Hrajeme si celý rok je součástí ŠVP Schola Viva Škola pro život. Tento ŠVP je k nahlédnutí v prostorách ředitelství školy, dále je k dispozici v každém oddělení školní družiny a na webové adrese školy www.schola-viva.cz. Se školním vzdělávacím programem jsou rodiče seznamováni každý rok při zápisu dítěte do školní družiny.

